

Bez práce nejsou koláče – a s prací?

aktivita ke světovému dni akcí za důstojnou práci (7. října)

Cíl	žáci/studenti uvažují o vztahu mezi prací a spokojeností
Předmět / vzdělávací oblast	občanská výchova / základy společenských věd výchova demokratického občana výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Věková skupina	1.-2. stupeň ZŠ
Doba trvání	40–45 minut
Pomůcky	velké papíry (pro každou skupinu jeden + jeden navíc) fotografie (viz příloha) otázky k fotografiím vystřížené papírové bubliny (<i>speech bubbles</i>) lepicí páska nebo hmota
Přílohy	infobox, návrhy na práci s otázkami, fotografie

Postup:

Jak si představuji dobrou práci? (15 minut)

- Řekněte žákům, že v dnešní hodině se budete věnovat otázce práce a zaměstnání. Rozdělte je do skupin po 4–5 a každé skupině dejte jeden větší papír na zapisování.
- Požádejte skupiny, aby se společně zamysleli nad tím, *jak si představují dobrou práci*. Co všechno by měla práce (zaměstnání) splňovat, aby ji byli ochotní dělat. Nechte skupinám na diskuzi asi 10 minut a poté je požádejte, aby představily ostatním svoje nápady.

Práce s fotografiemi (15 minut)

- Nechte žáky dále pracovat ve stejných skupinách. Každé skupině nyní dejte jednu fotografii (viz příloha) a požádejte je, aby si společně zkusili odpovědět na následující otázky: *Co asi osoba na obrázku dělá? Jak se u toho asi cítí? Co ji na její práci může bavit? Co ji nejspíš nebaví nebo jí vadí?*
- Otázky je dobré žákům napsat na tabuli nebo vytisknout pro každou skupinu. Vyzvěte žáky, aby se pokusili zapsat všechny otázky, které je při pohledu na fotografii napadají a také co by se k situaci a osobě na obrázku chtěli dozvědět.
- Opět proveďte krátké shrnutí společně s celou třídou. Pokud máte více času, dejte žákům příležitost prohlédnout si i fotografie, se kterými pracovaly ostatní skupiny – např. formou „galerie“ (fotografie rozmístíte po třídě, skupiny si je postupně prohlédnou). Diskutujte o tom, s jakými problémy spojenými s prací, se lidé na obrázcích mohou potýkat. Ptejte se žáků, jaké otázky je při přemýšlení o lidech na obrázcích napadaly.

Dobrá práce (10 minut)

- Na závěr dejte na viditelné místo velký kus papíru (můžete použít i tabuli), na který napište nedokončenou větu *„Dobrá práce je taková práce, která...“*. Dejte nyní každému žákovi jednu vystříženou, nejlépe barevnou, bublinu jako z komiksu (*speech bubble*) a požádejte je, aby do ní napsali dokončení věty. Mohou se vrátit ke svým nápadům z úvodu hodiny,

mohou vycházet i z toho, o čem jste v hodině diskutovali.

- Až budou mít hotovo, vyzvěte je, aby své „bubliny“ nalepili na papír nebo na tabuli. Dejte prostor k tomu, aby si mohli přečíst dokončení v bublinách svých spolužáků. Vzniklý plakát si vyvěste ve třídě. Můžete k němu doplnit další informace na téma důstojné práce.

Přílohy:

Infobox
<p>Mezinárodní organizace práce (ILO – International Labor Organization) v roce 1999 poprvé představila a zavedla koncept takzvané důstojné práce. Placené zaměstnání samo o sobě nezaručuje důstojný život nad hranicí chudoby; zajištění důstojné práce pro všechny se tak stalo hlavní agendou ILO a představuje jeden z nejúčinnějších způsobů jak bojovat s chudobou. Důstojná práce je taková práce, která probíhá v podmínkách svobody, spravedlnosti, jistoty a lidské důstojnosti, při které jsou chráněna práva pracovníků, a za kterou dostávají odpovídající odměnu spolu se sociálním zabezpečením.</p> <p>Mezi úmluvy ILO týkající se důstojné práce patří například:</p> <ul style="list-style-type: none">
– úmluva č. 131 o minimální mzdě (1970)
– úmluva č. 155 o bezpečnosti a zdraví pracovníků a o pracovním prostředí (1981)
– úmluva č. 111 o zákazu diskriminace v zaměstnání a povolání (1958)
– úmluva o ochraně v mateřství č. 3 (1919), č. 103 (1952) a č. 183 (2000)
– úmluva č. 138 o nejnižším věku pro vstup do zaměstnání (1973)
– úmluva č. 182 o nejhorších formách dětské práce (1999)
– úmluva č. 29 o nucené práci (1930)
– úmluva o odpočinku v týdnu č. 106 (1957)
– úmluva o migrujících pracovnících č. 97 (1949) a č. 143 (1975)
– úmluva č. 87 (1948) o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat
– úmluva č. 98 (1949) o právu organizovat se a kolektivně vyjednávat

Jaké otázky ne/používat?	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Používejte otevřené otázky jako například „řekni mi něco víc o této osobě“, „co se děje na tomto obrázku?“ ✓ Podněcujte studenty k tomu, aby si všímali i detailů na obrázcích a pokládejte doplňující otázky jako například „jaká je tam asi teplota?“, „jak asi stará je žena na obrázku?“ ✓ Zabývejte se také dojmy a pocity: „Jak si myslíte, že se tato osoba asi cítí?“ „Jaké to asi je pracovat v takovýchto podmínkách?“ „Z čeho myslíte, že má tato osoba strach?“ ✓ Reagujte pozitivně na otázky a komentáře studentů. Můžete připojit doplňující informace v těch případech, kdy to bude vhodné, a kdy tyto informace máte k dispozici.	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Neposkytujte studentům příliš mnoho informací k fotografiím, neinterpretujte je pro ně. ✗ Nesnažte se popírat případné rozdíly či rozpory. Věnujte se komentářům studentů a pokuste se jim porozumět.

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Aktion Fair Spielt

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Gisela Burkhardt

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Wikimedia Commons

Foto: SwedWatch

Foto: Wikimedia Commons

Foto: EJV

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Wikimedia Commons

Foto: SACOM